

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОПЕДЕВТИКА ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ» В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Н.М. Павелко

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

ПРЕПОДАВАНИЕ ДИСЦИПЛИНЫ «ПРОПЕДЕВТИКА ТЕРАПЕВТИЧЕСКОЙ СТОМАТОЛОГИИ» В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ

Н.М. Павелко

ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет»

TEACHING OF «PROPEDEUTICS OF THERAPEUTICAL DENTISTRY» USING THE CREDIT-MODULAR SYSTEM

N.M. Pavelko

Ivano-Frankivsk National Medical University

Резюме: Євроінтеграція вимагає нових підходів до організації навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах України. У статті висвітлено основні положення викладання дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» на кафедрі терапевтичної стоматології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет». Розроблений навчально-методичний комплекс до забезпечення навчального процесу з дисципліни: «Пропедевтика терапевтичної стоматології» дозволить оволодіти основними знаннями та практичними навичками з предмету, що допоможе застосовувати їх у ході подальшого вивчення терапевтичної стоматології. Це закріплює у свідомості студента думку про безперервність процесу освіти, як одного з чинників інтелекту сучасного лікаря.

Ключові слова: пропедевтика терапевтичної стоматології, кредитно-модульна система навчання.

Резюме: Евроинтеграция требует новых подходов к организации учебного процесса в высших медицинских учебных заведениях Украины. В статье освещены основные положения преподавания дисциплины «Пропедевтика терапевтической стоматологии» на кафедре терапевтической стоматологии ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет». Разработанный учебно-методический комплекс по обеспечению учебного процесса по дисциплине: «Пропедевтика терапевтической стоматологии» позволит овладеть основными знаниями и практическими навыками по предмету, что поможет применять их в ходе дальнейшего изучения терапевтической стоматологии. Это закрепляет в сознании студента мнение о непрерывности процесса образования, как одного из факторов интеллекта современного врача.

Ключевые слова: пропедевтика терапевтической стоматологии, кредитно-модульная система обучения.

Summary. Euro-integration requires new methods of the organization of educational process in higher medical educational institutions of Ukraine. The article shows us the basic aspects of teaching the subject «Propedeutics of Therapeutical Dentistry» at the department of Therapeutical Dentistry of Ivano-Frankivsk National Medical University. The educational-methodological complex for teaching the subject «Propedeutics of Therapeutical Dentistry» and support of the training process was developed. This complex allows the students to master the important practical skills and knowledge of the subject, and will help to use them for subsequent learning of Therapeutical Dentistry. This scheme of educational process forms in the student's mind the idea about the necessity of the nonstop educational process, as a basis of developing the intellect of the modern doctor.

Key words: Propedeutics of Therapeutical Dentistry, credit-modular system of education.

На сьогодні одним з найважливіших стратегічних завдань вищої освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог. Реформування медичної вищої освіти дозволило адаптувати національну систему вищої освіти до вищої освіти Європи [5]. Офіційне входження України в єдиний Європейський освітній простір через підписання Болонської декларації у 2005 році вимагало певної адаптації та перебудови різних аспектів організації навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах України, що і відбулося на кафедрі терапевтичної стоматології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» [1].

Важливою складовою терапевтичної стоматології є «Пропедевтика терапевтичної стоматології», основне завдання якої полягає у вивченні теоретичного матеріалу з доклінічної підготовки лікарів-стоматологів і оволодінні основними практичними навичками. Дана дисципліна забезпечує засвоєння знань і вмінь з пропедевтики терапевтичної стоматології в комплексній підготовці лікаря-стоматолога [4]. Оволодіваючи пропедевтикою терапевтичної стоматології, студенти вивчають обладнання та інструменти, що застосовуються в клініці терапевтичної стоматології; анатомо-топографічні та гістологічні особливості будови зубів; класифікацію каріозних порожнин та правила їх препарування; пломбувальні матеріали для тимчасових і постійних пломб особливості їх застосування, ендодонтичні інстру-

менти, правила препарування та пломбування кореневих каналів, лікарські засоби для іригації та пломбувальні матеріали для obturaції кореневих каналів, методики пломбування кореневих каналів. Потрібно зауважити, що для успішного вивчення розділу «Пропедевтика терапевтичної стоматології» студент повинен володіти знаннями, вміннями, навичками, що викладаються на наступних дисциплінах: анатомія людини, гістологія, медична хімія, фізіологія, фармакологія, патфізіологія, патанатомія. З метою забезпечення міжкафедральних зв'язків використовуються єдині теорії та концепції, класифікації, принципи діагностики, лікування та профілактики захворювань при викладенні матеріалу, що регламентується програмою за спеціальністю.

Завдяки опануванню «Пропедевтики терапевтичної стоматології» майбутні лікарі мають можливість отримати знання й вміння, необхідні для більш глибокого розуміння терапевтичної стоматології, а також оволодіти основними практичними навичками з предмету на фантомах, що допоможе застосовувати та удосконалювати їх у ході подальшого вивчення терапевтичної стоматології.

Обсяг дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» складає 135 годин що відповідає 4,5 кредиту з них: 90 годин – аудиторних (10 годин – лекції, 80 годин – практичні заняття), 45 годин – самостійна робота. Організація навчального процесу при вивченні «Пропедевтики терапевтичної стоматології» передбачає розподіл навчальної дисципліни

на два модулі, кожен з яких має свою дидактичну мету, перелік теоретичних та практичних завдань, об'єм самостійної роботи студентів. Модулі структуруються на невеликі частини, що поєднуються за змістом. Вони мають назву – змістові модулі. Так модуль 1: «Будова зубів та препарування каріозних порожнин» складається із змістових модулів: «Анатомо-гістологічні та клінічно-топографічні особливості будови зубів» та «Препарування каріозних порожнин»; модуль 2 «Пломбувальні матеріали та ендодонтія» зі змістових модулів: «Пломбувальні матеріали» та «Ендодонтія». У кожному модулі визначені обов'язкова і варіативна частини. До обов'язкової частини входять: лекції; практичні заняття; виконання позааудиторної самостійної роботи; підсумковий модульний контроль. Варіативна частина включає: огляд наукової літератури, підготовку рефератів, проведення наукових досліджень; роботу професійного гуртка.

Для забезпечення навчальної діяльності з даної дисципліни на кафедрі розроблено навчально-методичний комплекс до забезпечення навчального процесу з дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології», який містить: тематичні плани лекцій, практичних (семінарських) занять, самостійної позааудиторної роботи; методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів; теми індивідуальних занять і їх форми; тексти лекцій; рекомендовану літературу; питання до підсумкового модульного контролю; перелік практичних навичок та алгоритми їх виконання; тестові завдання для поточного і підсумкового контролю.

Вивчення кожного модуля завершує модульний контроль, що проводиться на останньому занятті складається з: усної відповіді на два теоретичні питання, письмового тестового контролю (40 тестових завдань) та виконання двох практичних навичок, що дає змогу оцінити рівень не тільки теоретичної підготовки, а й практичні навички та вміння [3]. Оцінка за модуль визначається як сума оцінки поточної нав-

чальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю, що стимулює студента оволодівати знаннями постійно, протягом семестру. Зростає активність студентів на заняттях, що пов'язано з переходом від пасивних до активних форм навчання. Змінюється форма спілкування між викладачем та студентом. Відносини викладач – студент формуються в атмосфері психологічного комфорту [2].

Знання та вміння, які набувають студенти, вивчаючи пропедевтику терапевтичної стоматології – необхідна складова інтелекту сучасного лікаря-стоматолога. Задля покращення можливості оволодіння студентами дисципліною «Пропедевтика терапевтичної стоматології» потрібно подальше впровадження та вдосконалення кредитно-модульної системи шляхом підвищення рівня кваліфікації викладачів та покращення бази для проведення практичних занять на сучасному рівні.

Література

1. Булах І.С. Проблеми оцінювання знань студентів у контексті вимог болонської декларації / І.С. Булах, О.П. Волосовець, М.Р. Мруга // Медична освіта. – 2011. – № 2. – С. 20-22.
2. Досвід організації навчального процесу за кредитно-модульною системою на клінічних дисциплінах у Донецькому базовому медичному коледжі О.В. Швидкий, К.М. Тарасенко, О.А. Хадикіна [та ін.] // Медична освіта. – 2011. – № 2. – С. 98-101.
3. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / за ред. В.Л. Ортинський – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 270с.
4. Програма навчальної дисципліни «Пропедевтика терапевтичної стоматології» для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – К. – 2010. – 31 с.
5. Результати впровадження нових технологій навчання за кредитно-модульною системою у Вінницькому національному медичному університеті / В.М. Мороз, Т.Л. Полєся, Ю.Й. Гумінський [та ін.] // Медична освіта. – 2011. – № 2. – С. 83-86.

Одержано 30.09.2013 року.

УДК: 378.147+615+371.315

АНАЛІЗ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ З ФАРМАКОЛОГІЇ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ

Г.М. Струтинський

Івано-Франківський національний медичний університет

АНАЛИЗ УСПЕВАЕМОСТИ СТУДЕНТОВ С ФАРМАКОЛОГИИ В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБУЧЕНИЯ

Г.М. Струтинский

Івано-Франковський національний медичинський університет

ANALYSIS OF PHARMACOLOGY STUDENTS' PERFORMANCE USING THE CREDIT-MODULAR TRAINING SYSTEM

H.M. Strutynskyi

Ivano-Frankivsk National Medical University

Резюме. У статті проведений аналіз успішності студентів з фармакології в умовах кредитно-модульної системи навчання за даними ранжування результатів підсумкових модульних контролів та результатів складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1». Встановлено, що рівень успішності на медичному факультеті значно вищий за рівень навчання на стоматологічному факультеті. Проте, студенти-стоматологи демонструють кращі (вищі за національні) показники результатів складання ліцензійного іспиту. Виявлений тісний позитивний кореляційний зв'язок між середнім показником результатів складання ліцензійного іспиту та результатами складання субтесту з фармакології. З метою покращення якості знань студентів важливим є постійний моніторинг успішності студентів та профілактика формування «груп ризику».